ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.7.2025 г.
COM(2025) 397 final

2025/0214 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Настоящото предложение се отнася до сключването на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн (Лихтенщайн) за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план[1] (Споразумението).

Споразумението осигурява правното основание за реципрочния автоматичен обмен на информация за финансови сметки между държавите — членки на ЕС, и Лихтенщайн в съответствие с общия стандарт за предоставяне на информация (ОСПИ), разработен от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Същият стандарт се прилага в Европейския съюз съгласно Директива 2014/107/ЕС на Съвета[2] (ДАС 2 — първото изменение на Директива 2011/16/ЕС[3] относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане — ДАС).

На 26 август 2022 г. на международно равнище бяха одобрени важни промени в ОСПИ[4], чието прилагане ще започне от 1 януари 2026 г. Директива (ЕС) 2023/2226[5] на Съвета (ДАС 8) вече въведе тези промени в рамките на Европейския съюз и също ще се прилага от 1 януари 2026 г.

С промените се разширява обхватът на ОСПИ, така че да включва продуктите за електронни пари и цифровите валути на централните банки. Чрез промените допълнително се подобряват процедурите за комплексна проверка и резултатите от предоставянето на информация, като целта е информацията, предоставяна в съответствие с ОСПИ, да стане по-използваема за данъчните администрации и по възможност да се намали тежестта за финансовите институции.

За да се гарантира, че автоматичният обмен на информация за финансови сметки между държавите — членки на ЕС, и Лихтенщайн е в съответствие и продължава да се извършва в съответствие с актуализирания ОСПИ от 1 януари 2026 г. нататък, беше необходимо да се проведат преговори и да се договорят съответните изменения на Споразумението.

През май 2018 г. започна прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните — ОРЗД)[6].

За да се гарантира, че Споразумението отразява тези актуализации, беше необходимо да се премахнат препратките към отменената Директива 95/46/ЕО и тези препратки да се заменят с препратки към Регламент (ЕС) 2016/679. Същевременно Споразумението отразява факта, че въз основа на членството си в ЕИП Лихтенщайн вече въведе ОРЗД посредством Закона за защита на данните от 4 октомври 2018 г.

---

1 ОВ L 379, 24.12.2004 г., стр. 84—104.

2 ОВ L 359 от 16 декември 2014 г., стр. 1—29.

3 ОВ L 64 от 11 март 2011 г., стр. 1—12.

4 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, стр. 62—102.

5 Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета от 17 октомври 2023 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L, 24.10.2023 г.).

6 ОВ L 119 от 4 май 2016 г., стр. 1—88.

На 21 май 2024 г. беше прието решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план[7].

Бяха проведени няколко кръга преговори и през април 2025 г. беше постигнато предварително споразумение. Впоследствие проектът за текст на Протокола за изменение беше парафиран от главните преговарящи през юни 2025 г.

Съветът беше редовно информиран за напредъка в преговорите в рамките на работна група „Данъчни въпроси“ и на работната група на високо равнище. По-специално, проектът за текст на Протокола за изменение беше споделен и обсъден с държавите членки преди парафирането му.

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите указания за водене на преговори, са постигнати и че договореният текст е приемлив за Съюза.

Подписването, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план се състоя на хххх.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Изменението на Споразумението беше договорено в съответствие с всеобхватните указания за водене на преговори, приети от Съвета на 21 май 2024 г.

Договореният Протокол за изменение гарантира, че съществуващото споразумение между Европейския съюз и Лихтенщайн продължава да е в съответствие със законодателството на Съюза в същата област, по-специално ДАС, изменена с ДАС 8.

ДАС 8 включва, наред с други изменения, най-новите промени в ОСПИ на ОИСР. В светлината на тесните връзки в тази област между Европейския съюз и Лихтенщайн е важно да се укрепи в същия дух административното сътрудничество с данъчните органи на тази държава в областта на автоматичния обмен на информация за финансови сметки. Своевременната актуализация на Споразумението гарантира плавното и ефективно продължаване на това административно сътрудничество и след 1 януари 2026 г.

Измененията на Споразумението също така са съобразени с политиките на Съюза в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, тъй като дейностите по комплексна проверка на клиента, които трябва да извършват финансовите институции с оглед на събирането на информацията за финансови сметки, която трябва да се обменя съгласно Споразумението, ще бъдат съгласувани по същество с дейностите, които същите финансови институции трябва да извършват като задължени субекти съгласно правната рамка на Европейския съюз за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

[7] Решение (ЕС) 2024/1489 на Съвета от 21 май 2024 г. за разрешаване на започването на преговори за изменение на споразуменията за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план между Европейския съюз и съответно Конфедерация Швейцария, Княжество Лихтенщайн, Княжество Андора, Княжество Монако и Република Сан Марино.

Протоколът за изменение също така е съобразен и с политиките на Съюза в областта на зачитането на основните права, и особено на защитата на личните данни в случая на преноса на такива данни към държави извън ЕС и извън ЕИП.

Що се отнася до частите, отнасящи се до ОСПИ, самото Споразумение включва в член 8 разпоредба, изискваща от договарящите страни да се консултират помежду си всеки път, когато на равнището на ОИСР бъде приета важна промяна на някой от елементите на ОСПИ. В този член също така се предвижда, че след тези консултации Споразумението може да бъде изменено посредством протокол между договарящите страни. Тъй като на 26 август 2022 г. в рамките на ОИСР бяха одобрени важни промени в ОСПИ и в съответствие с изключителната компетентност на Съюза, произтичаща от съществуващото Споразумение, с Протокола за изменение се въвеждат всички промени, които са необходими, за да се отразят съответните промени в ОСПИ. Въвеждането на тези промени в Съюза беше извършено посредством Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предвид основната цел и компоненти на Споразумението материалноправното основание на настоящото предложение до Съвета е член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Съветът трябва да приеме решението за сключване на Протокола за изменение след консултация с Европейския парламент. Като се има предвид, че материалноправното основание е член 115 от ДФЕС, Европейският парламент следва да даде становището си. Поради това процесуалноправното основание за решението за сключване на Протокола за изменение е член 218, параграф 6, втора алинея, буква б) от ДФЕС. Тъй като с член 115 от ДФЕС се изисква единодушие за акт на Съюза, процесуалноправното основание за сключването на Протокола за изменение следва да включва член 218, параграф 8, втора алинея от ДФЕС.

• Компетентност на Съюза

Съгласно съдебната практика на Съда Съюзът разполага с изключителна компетентност, когато дадено споразумение може да засегне общите правила или да промени техния обхват[8]. Тази съдебна практика на Съда е залегнала в член 3, параграф 2 от ДФЕС.

В член 3, параграф 2 от ДФЕС се постановява, че в допълнение към областите от изключителната компетентност на Съюза, изброени в член 3, параграф 1 от ДФЕС, Съюзът „разполага също с изключителна компетентност за сключване на международни споразумения, когато това е предвидено в законодателен акт на Съюза или е необходимо, за да му позволи да упражнява своята вътрешна компетентност, или доколкото може да засегне общите правила или да промени техния обхват“.

• Пропорционалност

Протоколът за изменение зачита принципа на пропорционалност и не надхвърля необходимото за постигане на целта за актуализиране на Споразумението — да се включат промените в общия стандарт за предоставяне на информация, които пораждат

[8] Становище 3/15 на Съда, ECLI:EU:C:2017:114, точка 118 и цитираната там съдебна практика.

действие от 1 януари 2026 г. Тези изменения ще позволят на държавите членки да продължат автоматичния обмен на информация за финансови сметки с Лихтенщайн без прекъсване и по начин, който е в съответствие с новите изисквания на ОСПИ, вече включени в ДАС 8.

- **Избор на инструмент**

Настоящото предложение за решение на Съвета се представя в съответствие с член 218, параграф 6 от ДФЕС, в който се предвижда Съветът да приеме решение за сключване на международно споразумение. Не съществува друг правен инструмент, който да може да бъде използван за постигане на изложената в настоящото предложение цел. Предвид предмета на предвиденото споразумение е целесъобразно Комисията да представи предложение в тази насока.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Оценка на въздействието**

Съгласно инструмент 7 от инструментариума за по-добро регулиране[9] не е необходима оценка на въздействието, наред с другото, когато изборът на Комисията е ограничен или изобщо не съществува.

Това условие е изпълнено в настоящия случай, тъй като измененията на съществуващите споразумения за автоматичен обмен на информация за финансови сметки са в пълно съответствие с промените в ОСПИ, договорени на равнището на ОИСР и вече включени в правото на ЕС посредством ДАС 8. И накрая, промените относно защитата на данните са насочени единствено към актуализиране на препратките към законодателството на ЕС и на Лихтенщайн за защита на данните.

- **Основни права**

Предвиденият протокол за изменение на Споразумението ще зачита основните ценности на Европейския съюз, както са установени в член 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Предвидените изменения обхващат следните точки:

[9] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf

1. Изменения, с които се гарантира, че автоматичният обмен на информация за финансови сметки между държавите членки и Лихтенщайн е в съответствие и продължава да се извършва в съответствие с актуализирания ОСПИ от 1 януари 2026 г. нататък.

С предвидените изменения се разширява обхватът на предоставянето на информация, за да се включат нови цифрови финансови продукти, като например определени продукти за електронни пари и цифровите валути на централните банки. Едновременно с това и с цел подобряване на надеждността и използването на обменяната информация с измененията се въвеждат по-подробни изисквания за предоставяне на информация и по-строги процедури за комплексна проверка.

Измененията съдържат и разпоредби за гарантиране на ефективно взаимодействие между ОСПИ и отделната рамка за предоставяне на информация за криптоактиви (РПИК), разработена от ОИСР[10]. Тези разпоредби дават възможност да се ограничат случаите на двойно предоставяне на информация, като заедно с това се запазва максимална степен на оперативна гъвкавост на предоставящите информация финансови институции, които трябва да спазват и задължения, произтичащи от РПИК.

И накрая, измененията отразяват новата незадължителна категория „непредоставящи информация финансови институции“ за същински образувания с нестопанска цел, извършващи дейност в обществена полза („квалифицирано образувание с нестопанска цел“), която е предоставена в коментарите към актуализацията на ОСПИ. Лихтенщайн използва тази възможност и е в процес на създаване на правни и административни механизми, за да се гарантира, че за всяко „образувание“, което претендира за статут на „квалифицирано образувание с нестопанска цел“, се потвърждава, че отговаря на съответните условия, определени в горепосочените коментари. От друга страна държавите — членки на ЕС, не използваха тази възможност, в съответствие с Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета. Тези изменени изисквания по отношение на предоставянето на информация и автоматичния обмен на информация са представени в членове 1—3 и приложение I. Те ще се прилагат от 1 януари 2026 г.

2. Актуализиране на правната препратка към законодателството за защита на данните

Всички препратки към Директива 95/46/ЕО са заменени с препратки към ОРЗД.

Същевременно правната препратка към националното законодателство на Лихтенщайн за защита на данните беше заменена с препратка към Закона за защита на данните от 4 октомври 2018 г., с който се прилага ОРЗД.

- **Текст на Протокола за изменение, съвместни декларации и уведомления**

Текстът на Протокола за изменение се представя на Съвета заедно с настоящото предложение. Текстът на съвместните декларации се представя заедно с настоящото предложение.

В съответствие с Договорите Комисията трябва да извърши от името на Съюза уведомлението, предвидено в член 2 от Протокола за изменение, за да изрази съгласието на Съюза да бъде обвързан с този Протокол за изменение.

[10] https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, стр. 8—61.

2025/0214 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 115 във връзка с член 218, параграф 6, втора алинея, буква б) и член 218, параграф 8, втора алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент[11],

като има предвид, че:

(1) Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план[12] („Споразумението“) засили взаимната помощ по данъчни въпроси между договарящите страни и подобри спазването на данъчното законодателство в международен план.

(2) На 26 август 2022 г. на международно равнище бяха одобрени важни промени в общия стандарт за предоставяне на информация (ОСПИ)[13], които бяха въведени в законодателството на ЕС с изменението на Директива 2011/16/ЕС на Съвета с Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета[14].

(3) Поради това Споразумението трябва да бъде изменено, за да се гарантира, че автоматичният обмен на информация за финансови сметки между държавите — членки на ЕС, и Княжество Лихтенщайн е в съответствие и продължава да се извършва в съответствие с актуализирания ОСПИ от 1 януари 2026 г. нататък.

(4) Текстът на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план („Протокола за изменение на Споразумението“), който е резултат от преговорите, надлежно отразява дадените от Съвета указания за водене на преговори.

---

11 Становище от X г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

12 ОВ L 379, 24.12.2004 г., стр. 84—104.

13 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, стр. 62—102.

14 Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета от 17 октомври 2023 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L, 24.10.2023 г.).

(5) В съответствие с Решение (ЕС) XXXX[15] на Съвета Протоколът за изменение на Споразумението беше подписан на XXXX, при условие че бъде сключен на по-късна дата.

(6) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕО) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните[16].

(7) Протоколът за изменение на Споразумението и приложените към него съвместни декларации следва да бъдат одобрени от името на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Одобрява се от името на Съюза Протоколът за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план.

Текстът на Протокола за изменение на Споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Одобряват се Съвместната декларация на договарящите страни относно член 5 от Споразумението и Съвместната декларация на договарящите страни относно влизането в сила и пораждането на действие на Протокола за изменение.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официалния вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател

---

15 Решение (ЕС) xxxx на Съвета за подписване, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план (ОВ L XXXX).

16 Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39—98).